Η ψηφιακή προσβασιμότητα και τα εκπαιδευτικά παιχνίδια και μαθητές με αυτισμό.

Μαρία Δροσινού Κορέα, drossinou@hotmail.com, drossinou@uop.gr
Αλεξόπουλος Παναγιώτης,, panagiotialexopoulos@gmail.com
Αριστούχος Τμήματος Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Η ψηφιακή προσβασιμότητα και τα εκπαιδευτικά παιχνίδια και μαθητές με αυτισμό.

Δροσινού Κορέα Μαρία
drossinou@hotmail.com, drossinou@uop.gr

Αλεξόπουλος Παναγιώτης
panagiotialexopoulos@gmail.com

Θεωρητικό υπόβαθρο

Η ψηφιακή προσβασιμότητα και τα εκπαιδευτικά παιχνίδια και μαθητές με αυτισμό.

- Σύμφωνα με τη θεωρητική παιδαγωγική αρχή της **ομαδοσυνεργατικότητας**, της **μαθητοκεντρικότητας** και της φιλοσοφίας του **Πλαισίου Αναλυτικού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής** [ΠΑΠΕΑ] (Χρηστάκης, 2000), προσεγγίζονται οι παρεμβάσεις στην **διδασκαλία κοινωνικών δεξιοτήτων** στον αυτισμό.
- Αυτές υποστηρίζουν την **κατανόηση κειμένων** μέσω της **διαφοροποιημένης** διδασκαλίας (Χρηστάκης, 2011).

Η ψηφιακή προσβασιμότητα και τα εκπαιδευτικά παιχνίδια και μαθητές με αυτισμό.

- Οι **σχεδιαστές** των ψηφιακών παιχνιδιών χρησιμοποιούν τρισδιάστατους κόσμους, **εξελιγμένα** και σχεδόν ρεαλιστικά γραφικά, χαρακτήρες με προσωπικότητα που προσφέρουν στον χρήστη μια επαυξημένη αίσθηση ενός πραγματικού κόσμου **χωρίς ωστόσο να λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες** των μαθητών με αυτισμό (Konstantinidis, et al. 2009).
- Υπάρχουν **διάφορες πλατφόρμες** για τη δημιουργία τέτοιων ψηφιακών εφαρμογών και ψηφιακών γνωστικών μηχανών για μαθητές με αυτισμό (π.χ. Wix).

Η ψηφιακή προσβασιμότητα και τα εκπαιδευτικά παιχνίδια και μαθητές με αυτισμό.

- Παρατηρείται **απουσία ψηφιακών παιχνιδιών** που να ακολουθούν ένα Στοχευμένο Ατομικό Διαφοροποιημένο Διδακτικό Δομημένο Ενταξιακό Πρόγραμμα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, τουλάχιστον σε ένα περιβάλλον χρήστη που να υποστηρίζει την ελληνική γλώσσα.
- Ψηφιακές εφαρμογές και λογισμικά που κατά καιρούς έχουν δημιουργηθεί **δεν είναι πλέον διαθέσιμα**, γεγονός που φανερώνει τον **εφήμερο και αποσπασματικό χαρακτήρα** τέτοιων εγχειρημάτων.

Η ψηφιακή προσβασιμότητα και τα εκπαιδευτικά παιχνίδια και μαθητές με αυτισμό.

- Σύμφωνα με τους Noraddin & Kian, (2014) τα '**σοβαρά ψηφιακά παιχνίδια**' αποσκοπούν στην **μάθηση μέσω της ψυχαγωγίας** με το ηλικιακό φάσμα των χρηστών να είναι ευρύτατο και να κυμαίνεται [από 0-99] χρόνων.
- Σύμφωνα με τους Noraddin & Kian, (2014) τα '**σοβαρά ψηφιακά παιχνίδια**' αποσκοπούν στην **μάθηση μέσω της ψυχαγωγίας** με το ηλικιακό φάσμα των χρηστών να είναι ευρύτατο και να κυμαίνεται [από 0-99] χρόνων.

Στόχος και υποθέσεις εργασίας

Στόχος εργασίας

- Η παρούσα εργασία διερευνά την ψηφιακή προσβασιμότητα και τα εκπαιδευτικά παιχνίδια σε μαθητές με αυτισμό.
- Επιχειρεί να αναδείξει τη **σχέση των νέων τεχνολογιών**, και της **διαφοροποιημένης διδασκαλίας μέσω του παιχνιδιού** με ψηφιακές γνωστικές μηχανές σε μαθητές με **αυτισμό** με εξατομικευμένες παρεμβάσεις στις κοινωνικές δεξιότητες.

Υποθέσεις εργασίας

- **Ειδικότερα,**
- **διερευνάται η δυνατότητα παρέμβασης μέσω ψηφιακών διαφοροποιήσεων εφαρμόζοντας το** Στοχευμένο Ατομικό Διαφοροποιημένο Διδακτικό Ενταξιακό Πρόγραμμα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης στην δημιουργία εκπαιδευτικών παιχνιδιών προσβάσιμα σε μαθητή με αυτισμό, από :

[α]τον ίδιο τον εκπαιδευτικό που υποστηρίζει το μαθητή ή και

[β] τον γονέα

Μεθοδολογία

Μεθοδολογία

- Η έρευνα διεξήχθη στο πλαίσιο του μαθήματος Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης,
- στο Τμήμα Φιλολογίας
- της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών
- του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Μεθοδολογία

- Συντάχθηκε **ερωτηματολόγιο με θεματικές ενότητες** σχετικά με:

- την **ψηφιακή προσβασιμότητα [1]** και

-την **συμμετοχή** των μαθητών με αυτισμό στα ψηφιακά παιχνίδια[2].

- **Προωθήθηκε ηλεκτρονικά μέσω της** “google form” (https://forms.gle/3one36Q1NrRaVoMv9) σε **εκπαιδευτικούς, φιλολόγους, φοιτητές φιλολογίας, γονείς και άλλους** ενδιαφερομένους.

Μεθοδολογία: θεματικές ενότητες [1]

- **Ζητήθηκαν οι απόψεις** ως προς τις **ειδικές εκπαιδευτικές προϋποθέσεις** για την **ψηφιακή προσβασιμότητα.**

- **Αυτές** εστίασαν στην **συμμετοχή** και τις **ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες** των μαθητών με αυτισμό στην **διαφοροποιημένη διδακτικά υλοποίηση κειμένων**

- με **ψηφιακές γνωστικές μηχανές**
- που προάγουν τις κοινωνικές δεξιότητες.

Μεθοδολογία: θεματικές ενότητες [2]

- Τέλος, ζητήθηκαν οι απόψεις από την εφαρμογή του **παιδαγωγικού εργαλείου ΣΑΔΕΠΕΑΕ** (Δροσινού, Κορέα, 2017, 2020) στα εκπαιδευτικά παιχνίδια με τις **ψηφιακές γνωστικές μηχανές.**
- Αυτές εστίασαν στις δυνατότητες του ΣΑΔΕΠΕΑΕ στο να βοηθήσει τους μαθητές να **ελέγξουν τις αυτιστικές συμπεριφορές**

- συνδυάζοντας την **ειδική αγωγή και εκπαίδευση και**
- **την ψυχαγωγία**.

Αποτελέσματα

Αποτελέσματα
Απάντησαν ηλεκτρονικά 101 ερωτηθέντες.

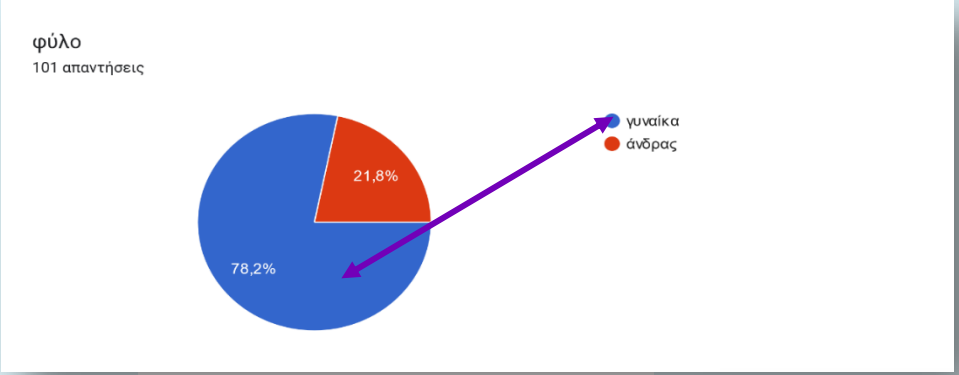

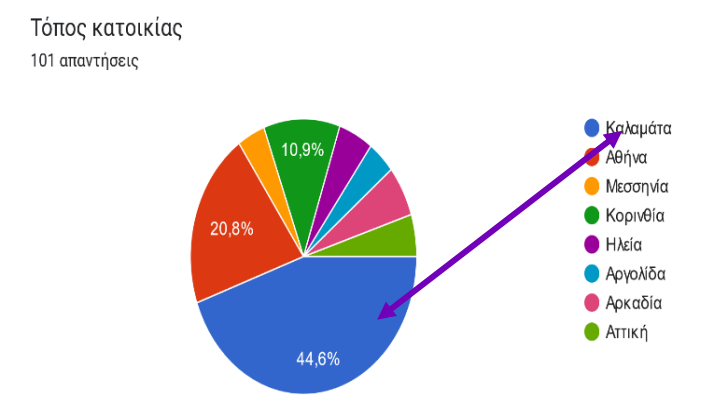

Από αυτούς : 78.2% ήταν γυναίκες - φοιτήτριες της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και κατοικούσαν στην Καλαμάτα [44,6%].

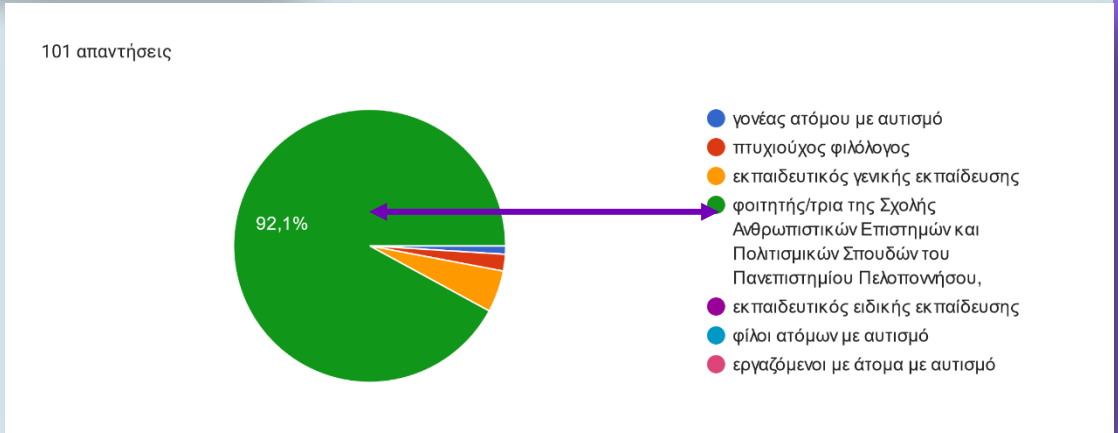

Αποτελέσματα

Σύμφωνα με την γνώμη σας, - οι ψηφιακές γνωστικές μηχανές φροντίζουν μαθητές με αυτισμό επειδή :

99 απαντήσεις

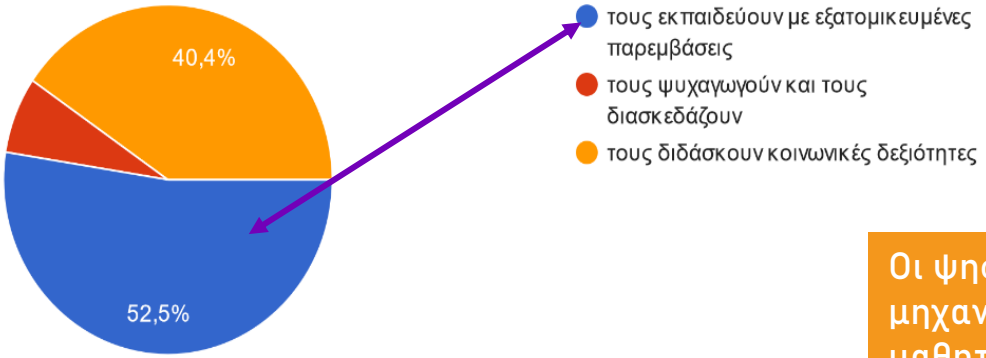

Οι ψηφιακές γνωστικές μηχανές φροντίζουν μαθητές με αυτισμό επειδή τους εκπαιδεύουν με εξατομικευμένες παρεμβάσεις [52,2%]

Οι ψηφιακές γνωστικές μηχανές φροντίζουν μαθητές με αυτισμό επειδή τους διδάσκουν κοινωνικές δεξιότητες [40,4%]

Αποτελέσματα

Τα ψηφιακά παιχνίδια λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών με αυτισμό στην διαφοροποιημένη και διδακτικά δομημένη παρέμβαση για την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων [59,4%]

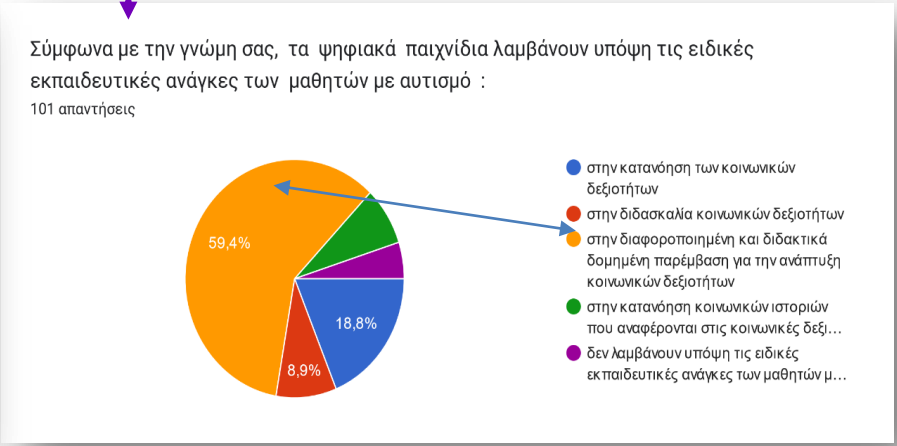

Η πλειοψηφία όσων απάντησαν (68,3%) υποστηρίζει ότι η σχέση των **νέων τεχνολογιών και της διαφοροποιημένης διδασκαλίας** αναφέρεται σε **εκπαιδευτικά παιχνίδια με ψηφιακές γνωστικές μηχανές** σε μαθητές με αυτισμό, αξιοποιώντας **εξατομικευμένες παρεμβάσεις**.

Αποτελέσματα

Σύμφωνα με την γνώμη σας, η ψηφιακή προσβασιμότητα εξαρτάται από ειδικές εκπαιδευτικές προϋποθέσεις όπως η:

101 απαντήσεις

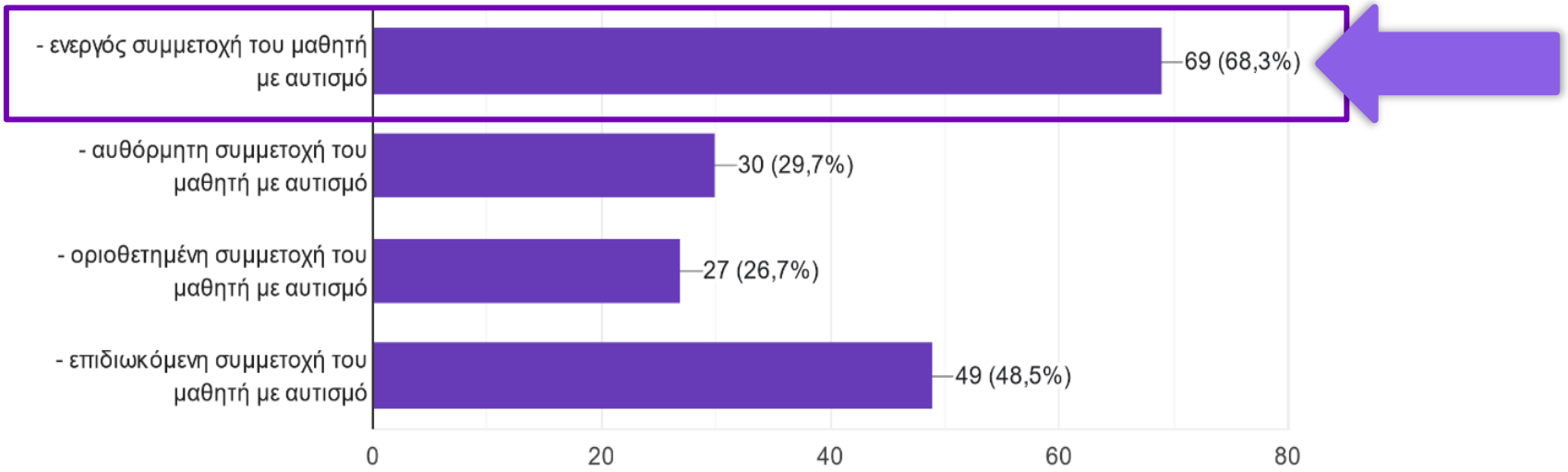

Αποτελέσματα

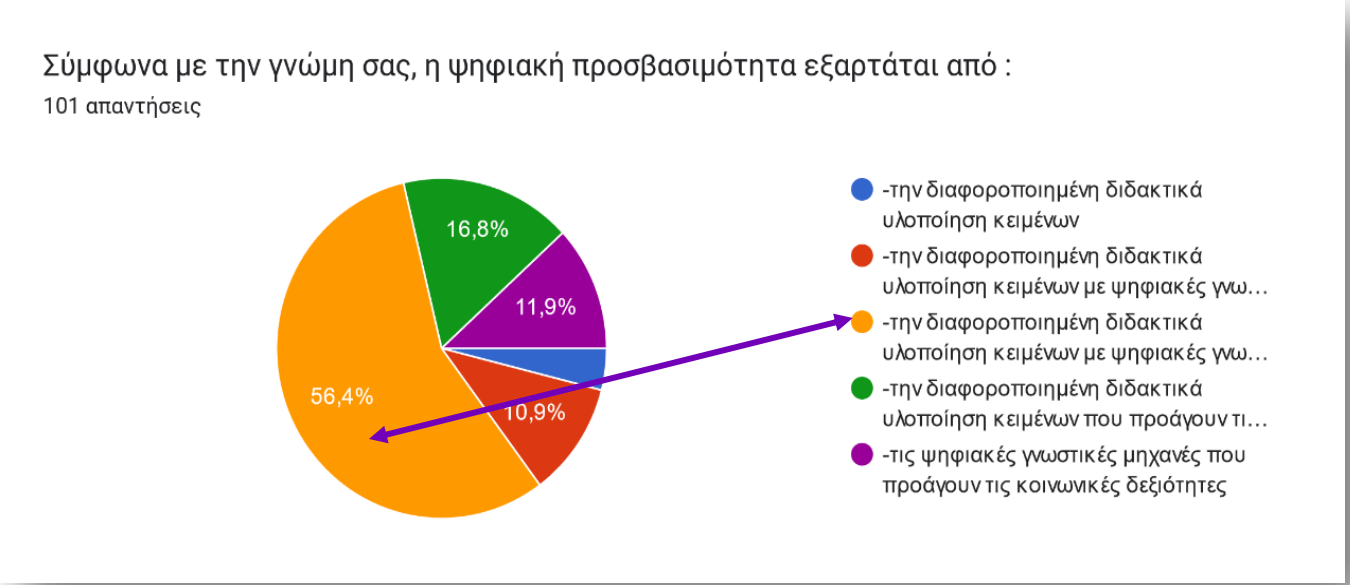

Ακόμη, οι ερωτηθέντες υποστηρίζουν ότι η ψηφιακή προσβασιμότητα εξαρτάται από τη **διαφοροποιημένη διδακτικά υλοποίηση κειμένων** με ψηφιακές γνωστικές μηχανές που προάγουν τις **κοινωνικές δεξιότητες [56,4%]**.

Ντοσιέ: εκπαιδευτικά παιχνίδια και μαθητές με αυτισμό

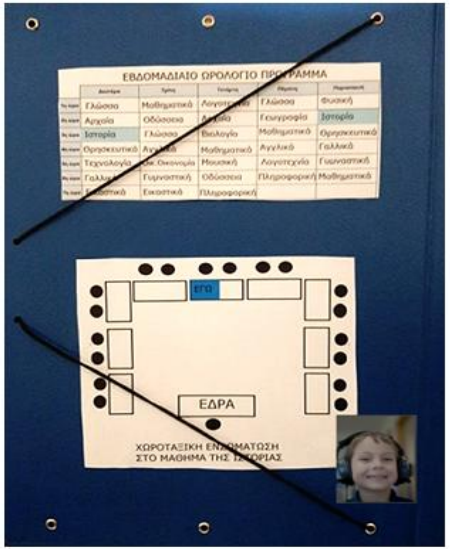

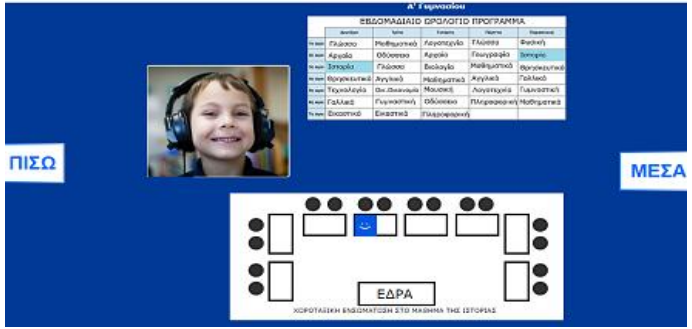

Συνδυασμός συμβατικών και ψηφιακών γνωστικών μηχανών: το **συμβατικό ντοσιέ** με λάστιχο του Κώστα (αριστερά) και το **ψηφιακό ντοσιέ** του Κώστα (δεξιά).

Αποτελέσματα

Σύμφωνα με την γνώμη σας, η ψηφιακή προσβασιμότητα εξαρτάται από την εφαρμογή του παιδαγωγικού εργαλείου ΣΑΔΕΠΕΑΕ με έμφαση την παιδαγωγική θεώρηση της :

101 απαντήσεις

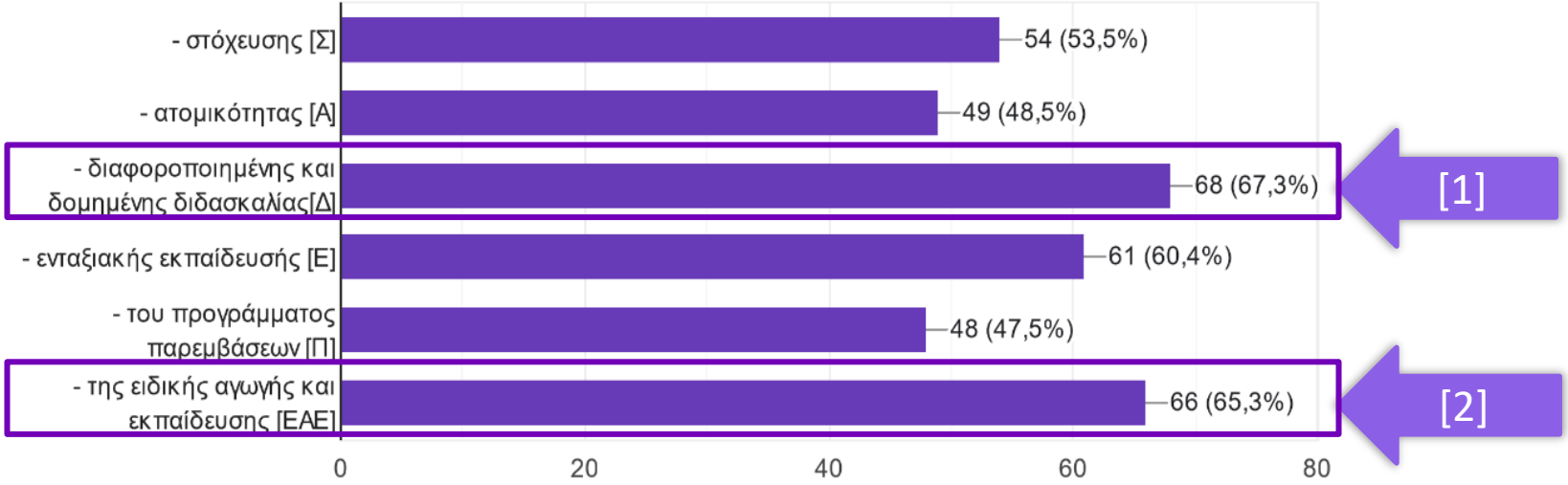

Αποτελέσματα

Σύμφωνα με την γνώμη σας, η ψηφιακή προσβασιμότητα χρησιμοποιεί τα εκπαιδευτικά παιχνίδια με τις ψηφιακές γνωστικές μηχανές για να βοηθήσει τους μαθητές:

101 απαντήσεις

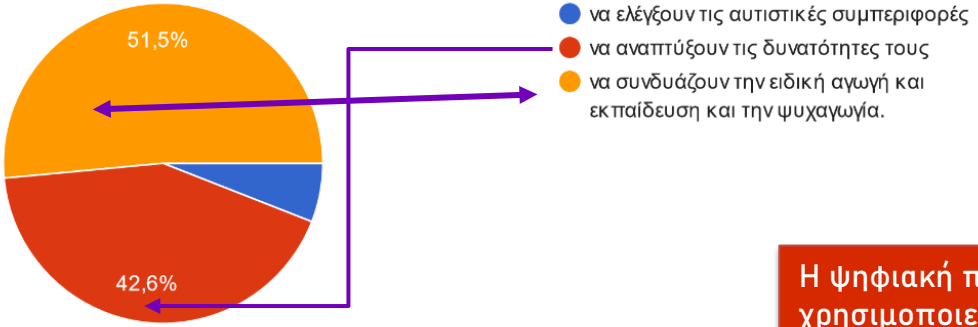

Η ψηφιακή προσβασιμότητα χρησιμοποιεί τα εκπαιδευτικά παιχνίδια με τις ψηφιακές γνωστικές μηχανές για να βοηθήσει τους μαθητές να συνδυάζουν την ειδική αγωγή και εκπαίδευση και την ψυχαγωγία [51,5%].

Η ψηφιακή προσβασιμότητα χρησιμοποιεί τα εκπαιδευτικά παιχνίδια με τις ψηφιακές γνωστικές μηχανές για να βοηθήσει τους μαθητές να ελέγξουν τις αυτιστικές συμπεριφορές [42,6%]

Συμπεράσματα - προτάσεις

Συμπεράσματα - προτάσεις

[1] Οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί φιλόλογοι μπορούν **να δημιουργήσουν προσβάσιμα εκπαιδευτικά παιχνίδια** [ντοσιέ].

[2] Τα ψηφιακά παιχνίδια λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών με αυτισμό στην διαφοροποιημένη και διδακτικά δομημένη παρέμβαση για την **ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων** [59,4%]

[3] Η ψηφιακή προσβασιμότητα εξαρτάται από τη **διαφοροποιημένη διδακτικά υλοποίηση κειμένων** με ψηφιακές γνωστικές μηχανές που προάγουν τις **κοινωνικές δεξιότητες [56,4%]**.

[4] Η ψηφιακή προσβασιμότητα χρησιμοποιεί τα εκπαιδευτικά παιχνίδια [ντοσιέ] με τις ψηφιακές γνωστικές μηχανές για να βοηθήσει τους μαθητές να **συνδυάζουν την ειδική αγωγή και εκπαίδευση** και την **ψυχαγωγία** [51,5%], γεγονός που αποτελεί κεντρική πρόταση της παρούσας μελέτης.

Βιβλιογραφικές αναφορές

Konstantinidis, E. I., Luneski, A., Frantzidis, C. A., Nikolaidou, M., Hitoglou-Antoniadou, M., & Bamidis, P. D. (2009). Information and communication technologies (ICT) for enhanced education of children with autism spectrum disorders. Journal on Information Technology in Healthcare, 7(5), 284–292

Grandin, T. (2012). Tablet Computers: What They're Good for, What They're Not, Autism Asperger's Digest, March-April 2012, (Διαθέσιμο: http://ncse.ie/wp-content/uploads/2016/07/3_NCSE-Supporting-Students-with-ASD-Guide.pdf

NCSE POLICY ADVICE Supporting Students with Autism Spectrum Disorder in Schools students (1.55% of all students) in Irish schools have been diagnosed with ASD. While this is an increased prevalence rate when compared with previous Irish studies, it is in line with recent prevalence ncse.ie , προσπελάστηκε στις 5/4/2022).

Powell, S. & Jordan, R. (1997). Autism and Learning: A Guide to Good practice. London: David Fulton.

Prensky, M. (2001). The games generations: How learners have changed. In M. Prensky (Ed.), Digital game based learning. New York: McGraw–Hill, pp. 1-26.

Williams, C., Wright, B., Callaghan, G. & Coughlan, B., (2002). Do Children with Autism Learn to Read more Readily by Computer Assisted Instruction or Traditional Book Methods?: A Pilot Study. Autism. 6: 71. DOI: 10.1177/1362361302006001006.

Δροσινού Κορέα, Μ. (2017). Διαφοροποιημένο σχέδιο δόμησης στοχευμένου διδακτικού προγράμματος: τρίτη φάση ΣΑΔΕΠΕΑΕ. Στο Δροσινού, Κορέα, Μ. (2017). Ειδική αγωγή και εκπαίδευση: Η "δια" της ειδικής αγωγής πρόταση εκπαίδευσης των παιδιών και νέων με ιδιαιτερότητες (σσ. 492-495). Πάτρα: Opportuna. Δροσινού Κορέα, Μ. (2020). Η διδασκαλία κοινωνικών δεξιοτήτων, οι διαφοροποιήσεις και οι γνωστικές μηχανές. Κεφ.19. Στο *Εγχειρίδιο ειδικής αγωγής και αφηγήματα εκπαίδευσης,* (σσ. 807-856). Πάτρα: OPPORTUNA.

Δροσινού, Κορέα Μ. (2017). Το άτομο η αναπηρία και η προσβασιμότητα στην κοινότητα.Κεφ.2. Στο *Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση . Η "δια" της ειδικής αγωγής πρόταση εκπαίδευσης των παιδιών και νέων με ιδιαιτερότητες* (σσ. 121-189). Πάτρα: OPPORtUNA.

Χρηστάκης, Κ. (2013). Διδακτικό πρόγραμμα. Στο *Προγράμματα και Στρατηγικές Διδασκαλίας:Για Άτομα Με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες και Σοβαρές Δυσκολίες Μάθησης* (σσ. 127-172). Αθήνα: Διάδραση.

Χρηστάκης, Κ. (2011). Η εκπαίδευση των παιδιών του αυτιστικού φάσματος, Κεφ.5. Στο *Η εκπαίδευση των παιδιών με δυσκολίες, Εισαγωγή στην ειδική αγωγή* (Τόμ. Β, σσ. 190-229). Αθήνα: Διάδραση.

Σας ευχαριστούμε πολύ!

Δροσινού Κορέα Μαρία
drossinou@hotmail.com, drossinou@uop.gr

Αλεξόπουλος Παναγιώτης
panagiotialexopoulos@gmail.com